

# Три сценарії позиції України щодо ратифікації другого періоду дії Киотського протоколу

## Україна та другий період Киотського протоколу (2012–2020)

Перший період дії Киотського протоколу тривав протягом 2008–2012 рр. В 2012 р. в місті Доха була ухвалена Дохійська поправка до Киотського Протоколу (КП) стосовно другого періоду дії зобов'язань на 2013–2020 рр. з новими правилами, які обмежують для України дозволи на викиди та можливості використання надлишку квот першого періоду дії. Для України другий рік поспіль залишається відкритим питання визначення власної позиції щодо ратифікації другого періоду дії Киотського Протоколу та обсягу зобов'язань зі скорочення викидів.

Таблиця зобов'язань країн зі скорочення викидів  
у Другому періоді КП

Країна	Зобов'язання від рівня 1990 року	Зміна викидів по відношенню до 2008–2012 рр.
ЄС	-20 %	-6 %
Україна	-24 %	+90 %
Білорусь	-8 %	+44 %
РФ	-25 %	+14 %

\* РФ відмовилася від зобов'язань по Киотському протоколу, однак оголосила національну ціль по викидах 75 % до 2020 р.

З таблиці зобов'язань видно, що в ситуації, коли більшість країн намагаються скорочувати викиди або зупиняти їхнє зростання, Україна планує збільшити об'єм викидів на 90 %. Така позиція України і спричинила необхідність запровадження обмежуючих правил з боку міжнародної спільноти.

## Сценарій 1. Україна НЕ бере участь у другому періоді Киотського протоколу

Уникнення зобов'язання скорочувати викиди та відмова від участі у міжнародних процесах може призвести до таких НАСЛІДКІВ:

### **1. Україна ВТРАТИТЬ доступ до гнучких механізмів Киотського протоколу.**

До цих пір остаточно не визначені чіткі правила реалізації проектів спільного впровадження на другий період дії зобов'язань, але їх остаточне ухвалення очікується під час зустрічі Допоміжних органів Конвенції ООН у Боні 2014 р.

Ймовірно, ЄС та інші країни у майбутньому докладатимуть ще більших зусиль для розвитку вуглецевих ринків та збільшення вартості вуглецевих одиниць. Україна має гігантський потенціал для скорочення викидів парникових газів, тому участь у другому періоді зобов'язань дозволить реалізувати цей потенціал на період 2015–2020 рр.

### **2. ДЕГРАДАЦІЯ системи обліку викидів парникових газів.**

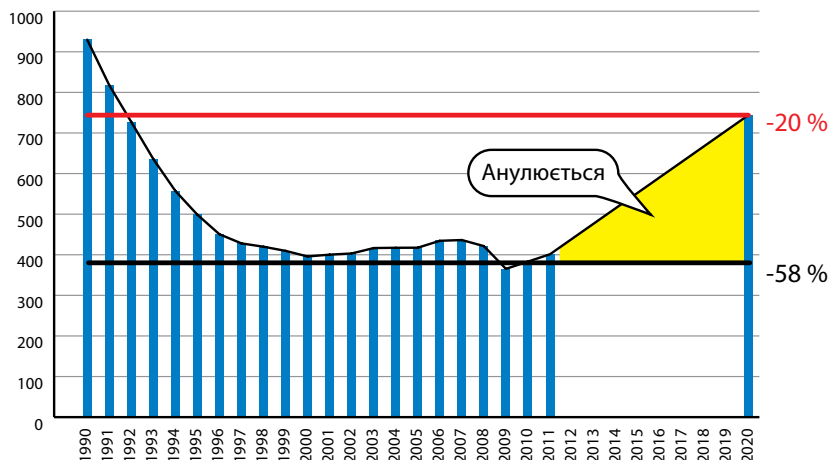
Завдяки участі у першому періоді зобов'язань Киотського протоколу і, відповідно, у низці проектів з технічної підтримки від ЄС та інших країн Україні вдалось запровадити систему обліку викидів парникових газів. У разі неучасті нашої держави у другому періоді зобов'язань, чинна система обліку не буде поліпшуватися та, найімовірніше, деградуватиме.

### **3. НЕДОЦІЛЬНІСТЬ політичного рішення.**

Участь України у другому періоді Киотського протоколу є стратегічно та політично важливим рішенням не лише з огляду на можливість доступу до гнучких механізмів КП та отримання технічної допомоги від Європейських країн, а й з огляду на перспективи підписання Угоди про асоціацію з ЄС.

Три сценарії позиції України щодо ратифікації другого періоду дії Кіотського протоколу

## Сценарій 2. Україна ратифікує поправку до Кіотського протоколу із зобов'язанням скоротити 20 % парникових газів до 2020 р. та QELRO у 76 %.

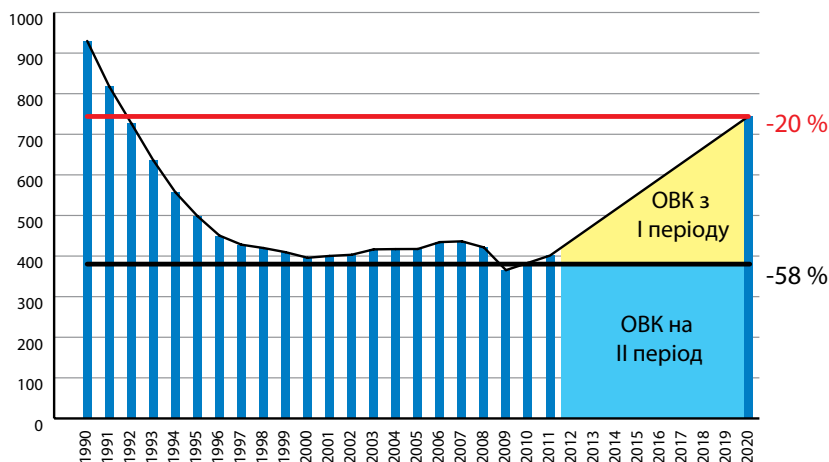


Правилами другого періоду КП (3,7-тер.<sup>1</sup>) вводяться обмеження на кількість наданих квот на викиди. Цей рівень відповідає рівню викидів 2008–2010 років. (Для України, згідно кадастру викидів 2011 р., такий рівень становить 389,9 млн. т CO<sub>2</sub>-екв., тобто на 58 % менше рівня 1990 року на період до 2020 р.), а всі квоти на викиди, що перевищують цей рівень – анулюються. В такому разі **Україна НЕ зможе використовувати залишок одиниць першого періоду зобов'язань**, а якщо протягом 2015–2020 рр. Україна перевищить середній рівень викидів за 2008–2010 рр., вона буде змушена компенсувати цей надлишок за допомогою гнучких механізмів Кіотського протоколу (наприклад, купити квоти на викиди у інших країн).

*Україна не має вагомих обґрунтувань та розрахунків щодо значного зростання викидів парникових газів, а міжнародні дослідження 2008 р., що базувалися на моделі GAINS, наводять розрахунки, відповідно до яких за сценарієм «бізнес як звичайно» до 2020 р. рівень викидів в Україні не перевищуватиме 54 % від рівня 1990 р., навіть якщо при цьому не проводитимуться додаткові заходи зі зниження викидів<sup>2</sup>. Усі міжнародні експерти розуміють, що мета України -20 % передбачає значний рівень надлишку квот на продаж. Така позиція України не є конструктивною, не сприяє налагодженню співпраці з іншими країнами зі скорочення викидів парникових газів, не сприяє позитивному іміджу країни на міжнародній арені.*

Три сценарії позиції України щодо ратифікації другого періоду дії Кіотського протоколу

**Сценарій 3. Україна РАТИФІКУЄ поправку до Кіотського протоколу на національному рівні та визначить мету зі скорочення викидів у -58 % від рівня 1990 р. (42 % викидів до 2020 р.), що відповідає середньому рівню викидів за 2008–2010 рр.**



В разі перевищення ліміту наданих одиниць встановленої кількості (ОВК) (відповідно до середнього рівня 2008–2010), країна зможе перекрити це перевищення за рахунок резерву одиниць з першого періоду зобов'язань. Можливість використання квот попереднього періоду для використання зобов'язань зі скорочення викидів передбачено п. 25 Рішення 1/СМР8<sup>1</sup>.

#### Примітки:

- [http://unfccc.int/files/kyoto\\_protocol/application/pdf/kp\\_doha\\_amendment\\_russian.pdf](http://unfccc.int/files/kyoto_protocol/application/pdf/kp_doha_amendment_russian.pdf)
- IIASA. 2010. GAINS data sheet on GHG mitigation potentials: Ukraine. Version 2.1, [online]. [Accessed 25 of November 2010]. Available from: <http://gains.iiasa.ac.at/Annex1.html>



**За додатковою інформацією звертайтеся, будь-ласка, до**

**Сторчило Марії, експерта з питань зміни клімату НЕЦУ**

**0 (44) 353 78 41**

**<http://necu.org.ua/climate/>**